

346203

II.

SL 3 d 6
RT 3 c 1 c

66

URZĄDZENIE CHŁODNICZE NAPOWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ W POZNANIU 1929 CAŁKOWICIE WYKONANE W KRAJU

Urządzenia chłodnicze stały się niezbędne dla bardzo wielu gałęzi przemysłu, a w szczególności dla przemysłu spożywczego.

Czy to fabryki wędlin czy browary czy rzeźnie, o ile są urządzone racjonalnie, muszą posiadać urządzenia wytwarzające niskie temperatury, by umożliwić konserwację produktów, łatwo się psujących. Eksport na wielką skalę jest niemożliwy do pomyślenia bez urządzeń chłodniczych, a cały szereg fabryk chemicznych pracuje stosując niskie temperatury, które dochodzą nawet do -200°C .

Dzisiaj chłodnictwo jest tak rozpowszechnione, że trudno wymienić te wszystkie gałęzie przemysłu, w których je stosujemy. Do najważniejszych należą: chłodnie i zamrażalnie dla rzeźni (mięso), dla ryb, dla browarów (chłodnie słodu, chmielu i piwa), dla mleczarni, fabryk czekolady, gumy, amunicji, chłodnie owoców, jaj, nabiału, kwiatów, dla fabryk fotograficznych, fabryk parafiny, olejów, dla gmachów użyteczności publicznej, jak teatry, sale posiedzeń i t. p., dla destylacji gazów i powietrza i wiele innych.

Dzisiaj ogólnie stosuje się lód sztuczny w miejsce dawniej stosowanego naturalnego, gdyż zawiera on znacznie mniej bakterji. Do transportu używamy wagonów-chłodni i okrętów chłodniczych a wszystkie prawie państwa posiadają chłodnie eksportowe i importowe.

Ilością chłodni mierzymy dzisiaj kulturę przemysłu spożywczego.

W Polsce istnieje do dnia dzisiejszego bardzo mało urządzeń chłodniczych i ograniczają się one prawie wyłącznie do rzeźnictwa i browarnictwa. Nie należy się temu dziwić, gdy się zważy nasze warunki porzoborowe i następnie zniszczenie kraju spowodowane długotrwałą wojną.

Do roku 1925 chłodnictwo reprezentują u nas wyłącznie firmy obce, co jest wynikiem tego, że na ziemiach naszych w czasach porzoborowych nie było ani jednej fabryki urządzeń chłodniczych i dopiero w roku 1925 zostają zawarte pierwsze umowy licencyjne naszych fabryk maszyn z firmami zagranicznymi. Na podstawie tych umów zaczyna się częściowe wykonywanie urządzeń w kraju i to tylko wykonywanie, bowiem projektowanie odbywa się stale w fabrykach obcych, a tylko części wyko-

niwane są w kraju na podstawie rysunków nadsyłanych z firm zagranicznych. Znaczna część fabryk wykazuje przytem tendencję do zawierania umów licencyjnych z firmami niemieckimi Przez długi czas, bo do roku 1928, nie buduje się u nas wogóle kompresorów chłodniczych, chociaż nic nie stoi temu na przeszkodzie — mamy przecież w kraju fabryki, budujące kompresory różnych typów — a jednak dla urządzeń chłodniczych sprowadzamy je z zagranicy.

Dopiero w roku 1928 fabryka maszyn Huta Zgoda w Zgodzie na Górnym Śląsku wykonywa pierwsze kompresory amoniakalne całkowicie u siebie. Fabryka ta jest jedyną obecnie w kraju wykonującą urządzenia chłodnicze łącznie z kompresorami całkowicie w swych zakładach.

Aby przyczynić się do propagandy chłodnictwa w naszym kraju, „Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura“, do których należy Huta Zgoda, wybudowały dużą chłodnię reprezentacyjną i fabrykę lodu na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Oglądnijmy tę chłodnię:

Dzieli się ona na dwie części, jak widać z obok załączonego szkicu, mianowicie na stanowisko maszyn i budynek chłodni.

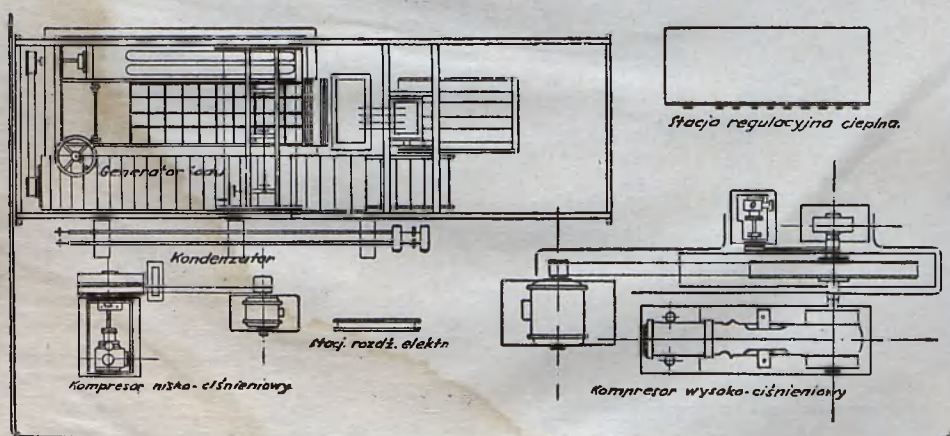
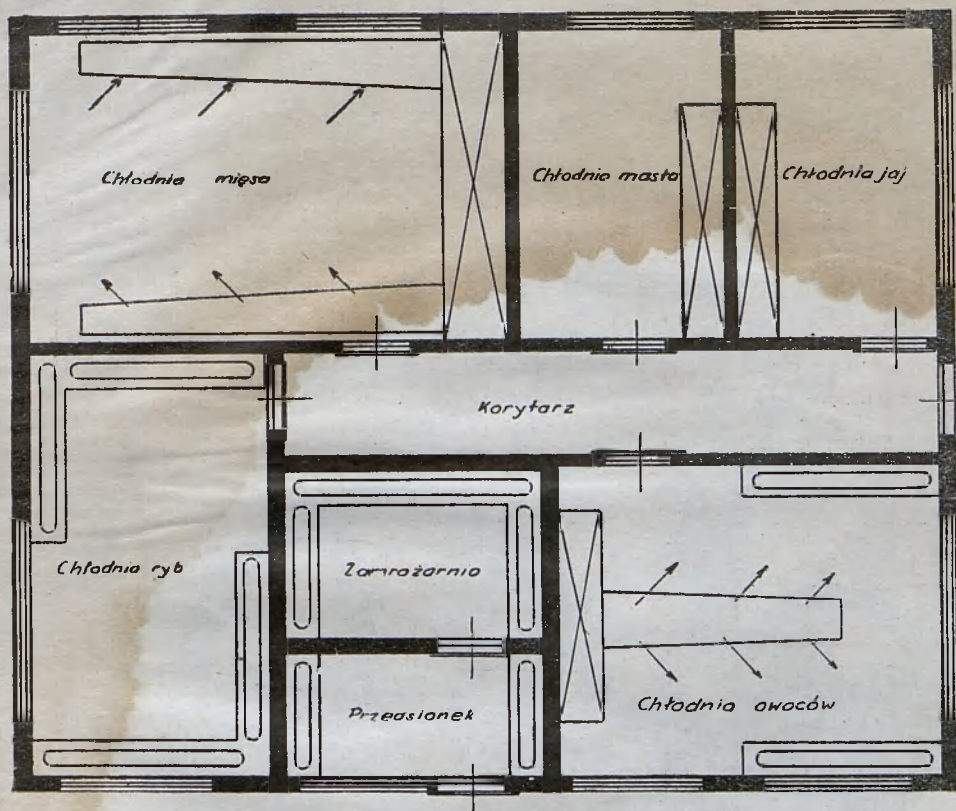
Na stanowisku maszyn są umieszczone dwa kompresory, jeden wysokiego ciśnienia o wydajności 50 000 kal/godz i drugi niskiego ciśnienia o wydajności 5 000 kal/godz. Kompresor wysokiego ciśnienia pracuje na kondensator przeciwpądowy, chłodzony wodą wodociągową, skąd skroplony amoniak dostaje się do stacji regulacyjnej. Stacja regulacyjna jest wykonana jako stacja centralna, t. zn. wszystkie wentyle regulacyjne są umieszczone na jednej wspólnej tablicy i regulacja temperatur we wszystkich chłodniach jest przeprowadzana z tego miejsca. Na stanowisku maszyn znajduje się jeszcze generator lodu z mechanicznym posuwem komórek, serjowym napełnianiem tychże i z suwnicą dla wyciągania ich. Produkcja lodu wynosi około 500 kg na 10 godzin ruchu.

Obok stanowiska maszyn znajduje się budynek chłodni. Jest on wykonany z drzewa z izolacją korkową i podzielony na cały szereg chłodni, jak to widać z załączonego szkicu. Pojemność tych pomieszczeń wynosi:

chłodnia	mięsa	3 600 kg.
„	ryb	6 000 „
„	jaj	5 000 „
„	owoców	10 000 „
„	masła	5 000 „

razem 29 600 kg. produktów chłodzonych.

Każda chłodnia posiada okna, pozwalające oglądać produkty przechowywane. Okna te są wykonane z potrójnych szyb, by możliwie zmniejszyć straty ciepłne. Obok chłodni znajduje się zamrażarnia z osobnem wejściem przez przedsionek, w której temperatura wynosi około — 15 °C i która jest dostępna dla zwiedzających

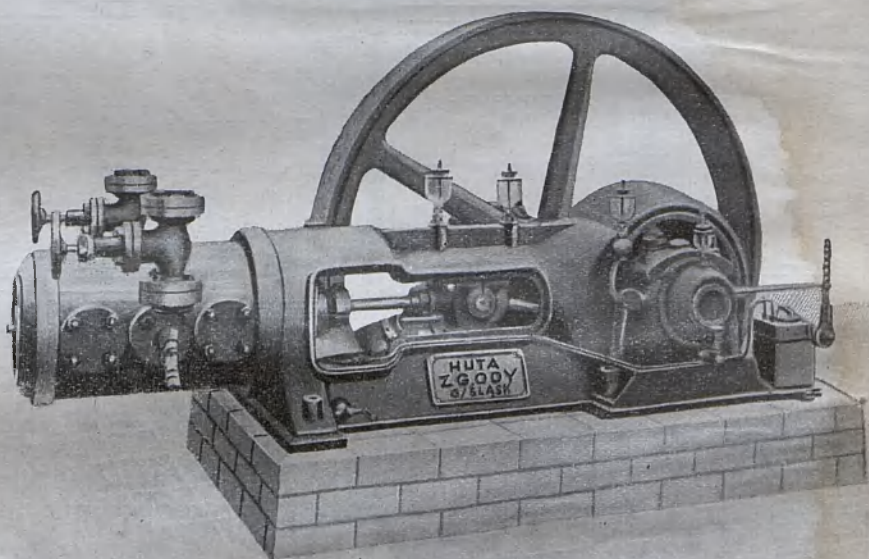

Szkic chłodni na Powszechnej Wystawie Krajowej, w Poznaniu

System chłodzenia poszczególnych chłodni jest bardzo różny i dostosowany do produktów, które są w chłodniach przechowywane. Każda posiada oddzielną chłodnicę, w której następuje odparowanie amoniaku. Chłodnice te są albo zamknięte, a powietrze pędzone wentylatorem obiega około nich i chłodzi się, albo też węzownice są otwarte. Wszystkie chłodnie są chłodzone przez bezpośrednie odparowanie amoniaku.

Barjera ustawiona około stanowiska maszyn jest chłodzona solanką z generatora lodu.

Całe to urządzenie zostało wykonane w zakładach Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura i to tak kompresory, jak i wszystkie aparaty.

Kompresor amoniakalny, leżący
do wydajności 1 000 000 kal/godz

Przy dużych jednostkach na życzenie smarowanie obiegowe.

Najmniejsze zużycie mocy! — Regulacja wydajności!

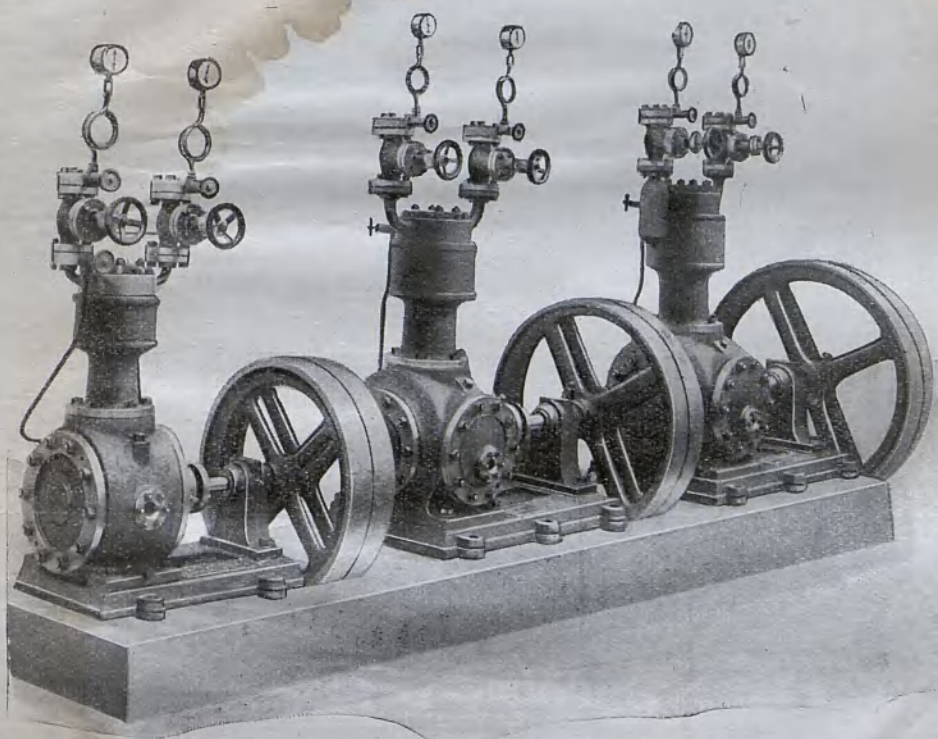
Stale jednako wysoka sprawność!

HUTA ZGODA WYKONYWA URZĄDZENIA CHŁODNICZE DLA WSZELKICH CELÓW.

Urządzenia nasze dają przy najmniejszych kosztach utrzymania zupełne bezpieczeństwo ruchu.

NIESPOŻYTA TRWAŁOŚĆ!

WSZECHSTRONNE ZASTOSOWANIE!

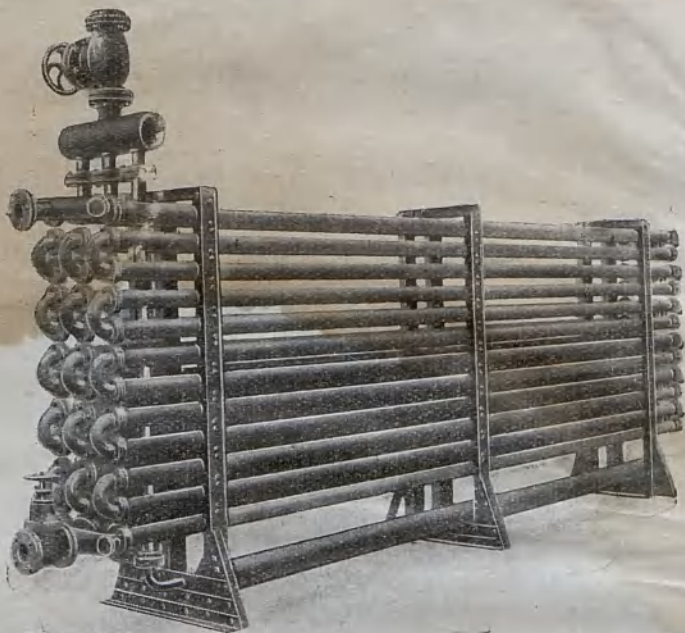

Kompresory amoniakalne stojące
wydajność 2 000 do 25 000 kal/godz

Budujemy urządzenia chłodnicze dla rzeźni, magazynów browarów, mleczarni, cukierni, fabryk chemicznych, budynków; fabryki lodu i t. d.

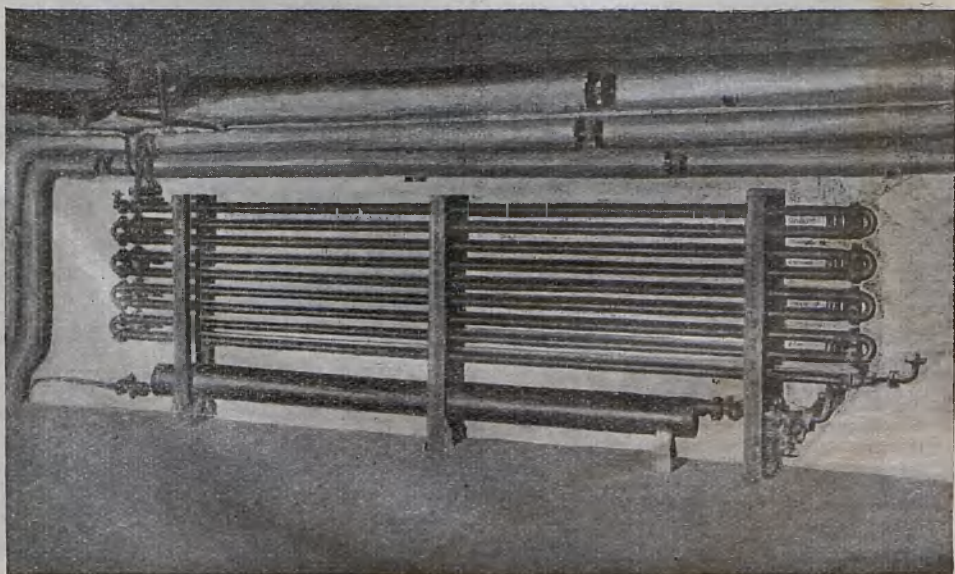
Gwarantujemy solidne wykonanie, pierwszorzędne materiały, najnowocześniejsze urządzenia!

Wszystkie części urządzeń wykonywane są w kraju.

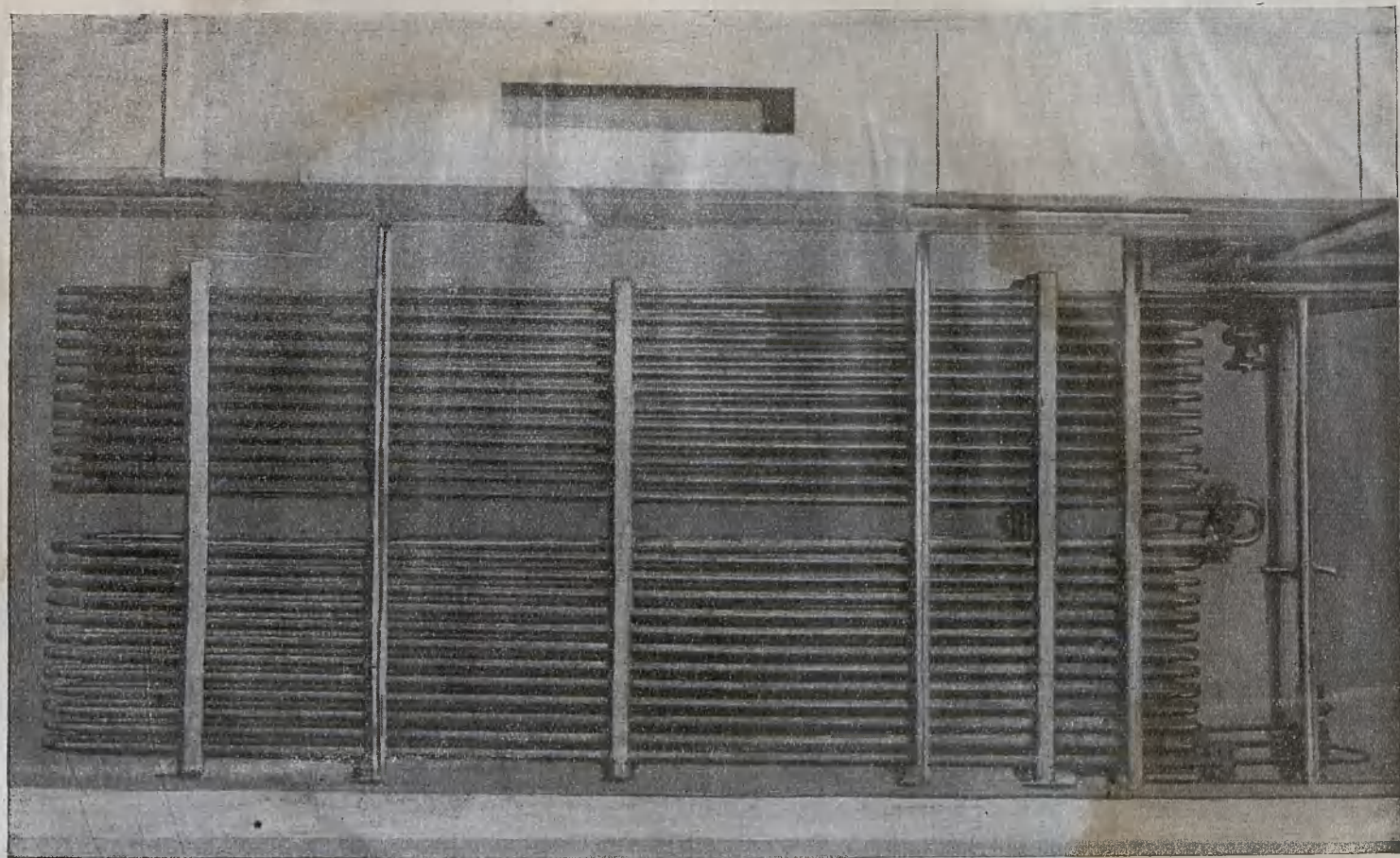

Kondenzator przeciwprądowy

Kondensatory przeciwprądowe dla wody czystej i morskiej, dają bardzo intensywne chłodzenie medium i oszczędność zużycia mocy. Idealnie „czyste” w ruchu zabierają bardzo mało miejsca.

Dochładzacz przeciwprądowy ze zbiornikiem płynu

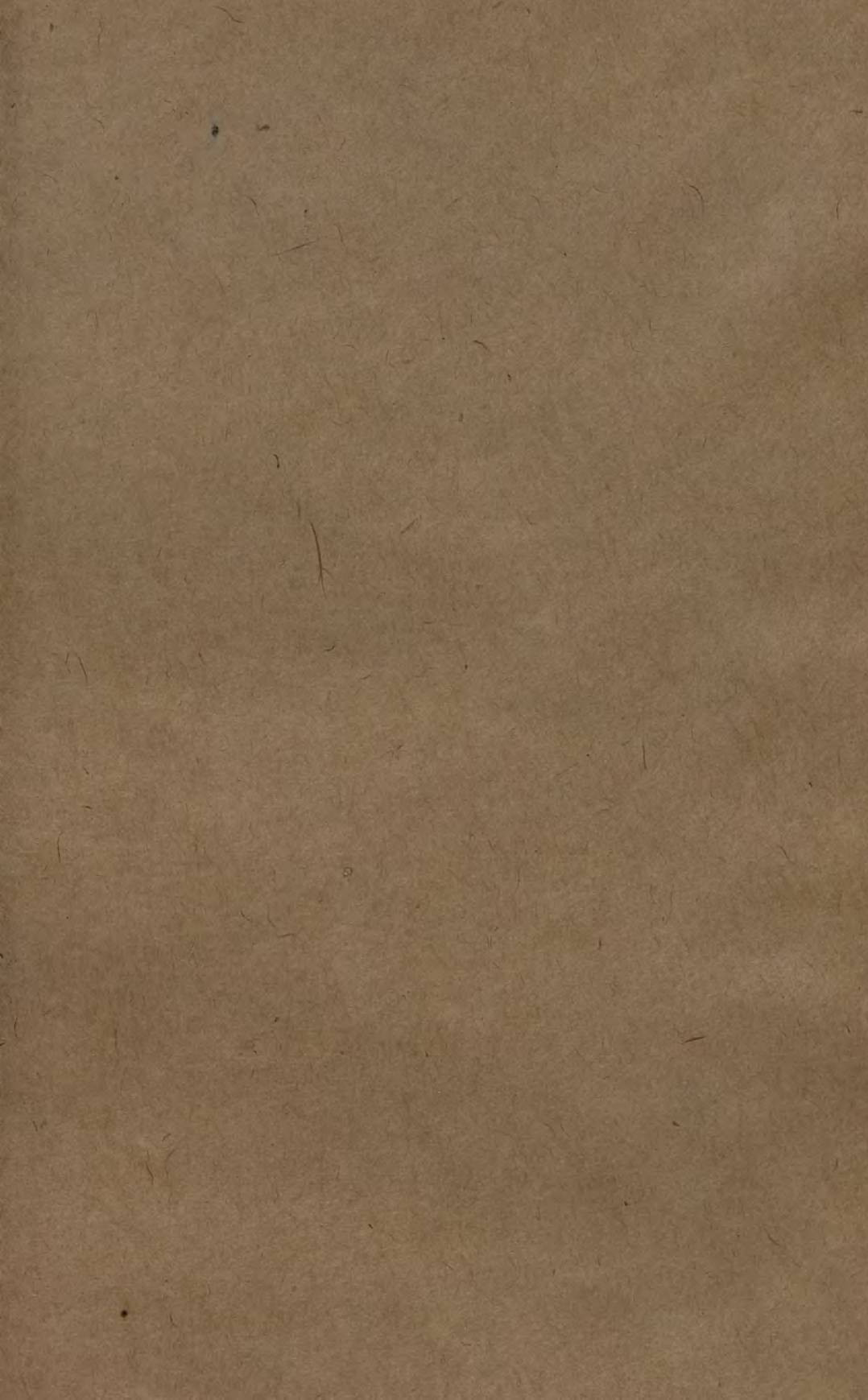

Chłodnica dla chłodzenia obiegającego

Kondenzator obciekowy pracuje z minimalnem zużyciem wody

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000386940

II 346203

SL